

Borger- og retssikkerhedschefen

Copenhagen Towers 1
Hannemanns Allé 25
2300 København S

Telefon 72 22 25 25
retssikkerhed@skatteforvaltningen.dk

skatteforvaltningen.dk/retssikkerhed

12. november 2020

Oplæg for Folketingets Skatteudvalg 19. november 2020

Præsentation af mig

- Kort om baggrund m.v.

Præsentation af funktionen

- Etableret i 2006 og udvidet med flere opgaver i 2013.
- Målet med oprettelsen var at sætte fokus på retssikkerheden.
- Det er forudsat, at Borger- og retssikkerhedschefen fungerer selvstændigt og uafhængigt af den øvrige organisation.
  - Det betyder bl.a., at ingen blander sig i mit arbejde, herunder hvad jeg vælger at undersøge og hvilke konklusioner, som jeg kommer frem til.
  - Der er vandtætte skotter mellem os og resten af Skatteforvaltningen – bl.a. aflåste kontorer og sagsbehandlingssystemer, som de øvrige medarbejdere ikke har adgang til.
- Rent organisatorisk refererer jeg til direktøren for Skattestyrelsen. Vi låner lokaler af Skattestyrelsen og anvender deres stabsfunktioner (HR, kommunikation og økonomi).
- Et sekretariat, som udover mig selv, består af 7 medarbejdere. I forhold til Skatteforvaltningens størrelse og kompleksitet betyder det, at en prioritering af ressourcerne er nødvendig.

Hvad er retssikkerhed?

- Helt overordnet er formålet med funktionen beskrevet som *at forankre og udvide kendskabet til retssikkerhed som en bærende værdi i Skatteforvaltningen.*
- Men hvad er retssikkerhed? For mig er det et spørgsmål om borgernes og virksomhedernes retsstilling og rettigheder i mødet med det offentlige. Retssikkerhed omfatter sådan set alt fra forbuddet mod magtfordrejning til f.eks. at forstå en afgørelse, som bliver truffet af en myndighed.

- Og særligt på skatterettens område spiller retssikkerheden en central rolle. Skatteretten er nemlig et område, hvor der løbende vil være en række tvister mellem borgerne og myndighederne om f.eks. den korrekte skatteansættelse, og hvor der derfor opstår modsætningsforhold.

Opgaver og rammer

- Som sagt er overliggeren for arbejdet *at forankre og udbrede kendskabet til retssikkerhed som bærende værdi*.
- Det giver forholdsvis frie rammer – det skal rime på retssikkerhed. Men der er grænser. F.eks. ser jeg det som min opgave at se på, hvordan Skatteforvaltningen udmønter de regler, som de er underlagt.
- Grundlæggende kan man dele det op i tre dele, hvordan jeg arbejder med retssikkerhed:
  - Jeg behandler konkrete henvendelser
  - Jeg yder sparring og underviser Skatteforvaltningens medarbejdere
  - Jeg laver egen drift-undersøgelser, redegørelser m.v.

Konkrete henvendelser

- Vi modtager 350-450 henvendelser om året
  - Lige fra råbet om hjælp til at finde videre i skattejunglen
  - Til formelle klager over sagsbehandlingen i Skatteforvaltningen (fast opgave)
  - Mange af disse mere formelle sager er beskrevet i min beretning for 2019.
    - Sagsbehandlingstid
    - Kommunikation
    - Gældsinddrivelse

Sparring og undervisning

- Vigtigt for mig også internt at udbrede kendskabet til retssikkerhed – også med et fremadrettet perspektiv.
  - Jeg er sammen med Skatteforvaltningen ved at planlægge et forløb om embedsmandsrollen for alle de nye medarbejdere, der begynder i Skatteforvaltningen inden for de næste år.
  - Jeg sparrer løbende med medarbejdere om retssikkerhedsmæssige spørgsmål, f.eks. i forbindelse med nye initiativer m.v.

Egen drift-undersøgelser m.v.

- Det er mig selv, der iværksætter disse undersøgelser og beslutter, hvad jeg ønsker at undersøge, men en prioritering er nødvendig.
- I min prioritering lægger jeg blandt andet vægt på, at jeg ser på områder, hvor mit arbejde giver størst mulig værdi for både skatteyderne og Skatteforvaltningen.

- Det kan f.eks. være "borgernære" områder, der har stor betydning for borgere og mindre erhvervsvirksomheder, der typisk ikke er repræsenteret af rådgivere eller store interesseorganisationer.
- Ser derimod mindre behov for af egen drift at gå ind på områder, hvor der i forvejen er et stort politisk tilsynsmæssigt fokus på retssikkerhedsmæssige udfordringer – eksempelvis forsinkede ejendomsvurderinger.
- Der er i øjeblikket to overordnede temaer, som jeg har fokus på:
  - For det første Skatteforvaltningens kommunikation. Klarhed, nemhed, forståelse, hvad der sker.
  - For det andet sammenhængskraften mellem Skatteforvaltningens syv styrelser. Se på status på omorganiseringen. En forvaltningsmyndighed. Er der noget, der falder mellem to stole, eller er der nogen, der bliver kassebold mellem flere styrelser?
- Er i øjeblikket i gang med egen drift-undersøgelser inden for disse overordnede temaer:
  - Undersøgelse af Skatteforvaltningens kommunikationskanaler.
  - Undersøgelse af ligningsmæssig henstand og tvangsinddrivelse.
- Jeg vil arbejde videre med disse overordnede emner i den kommende tid.

Temperaturen på retssikkerheden

- Jeg modtager og ser mange henvendelser og klager over sagsbehandlingsfejl i Skatteforvaltningen. Der bliver begået fejl – også nogle gange alvorlige fejl – men jeg ser ikke noget tegn på, at der systematisk eller bevidst bliver begået fejl, eller at der eksisterer en kultur, hvor det er tilladt at lave sagsbehandlingsfejl for at opnå et resultat (hvor målet helliger midlet).
- Og set i forhold til det antal sagsforløb og afgørelser, der hvert år passerer gennem Skatteforvaltningen, er det ikke mange klager, der kommer (ca. 170 i første instans).

Opmærksomhedspunkter

- Digitaliseringen
  - Digitalisering er vejen frem og indebærer mange fordele både for skatteyderne og forvaltningen. Men der er også opmærksomhedspunkter i forbindelse med digitalisering, som man må holde sig for øje.
  - Risiko for, at der skabes større afstand mellem skatteydere og forvaltningen med deraf følgende risiko for misforståelser, afmagt m.v.
  - Vær opmærksom på at få lavet systemer, der kan håndtere grundlæggende juridiske krav, inden de går i luften. Når systemerne først er i luften, synes der at være en tendens til, at systemerne "bestemmer".